

Reprezentacja równania Hamiltona-Jacobiego w teorii sterowania optymalnego

Arkadiusz Misztela

Instytut Matematyki Uniwersytetu Szczecińskiego

**XLV Konferencja Zastosowań Matematyki
Zakopane-Kościelisko 2016**

Plan wystąpienia

- 1 **Wprowadzenie**
  - Problem optymalnego sterowania Bolzy
  - Równanie Hamiltona-Jacobiego-Bellmana
  - Reprezentacja równania HJB w teorii sterowania optymalnego
- 2 **Konstrukcja reprezentacji Rampazzo-Frankowskiej-Sedrakjana**
  - Reprezentacja RFS ze zwartym zbiorem parametrów sterujących
  - Główny rezultat Rampazzo-Frankowskiej-Sedrakjana
  - Problem związany z konstrukcją RFS
- 3 **Nowa konstrukcja reprezentacji**
  - Nowa reprezentacja ze zwartym zbiorem parametrów sterujących
  - Nowa reprezentacja z niezwartym zbiorem parametrów sterujących
  - Stabilność reprezentacji

Problem optymalnego sterowania Bolzy

Dla $(t_0, x_0) \in [0, T] \times \mathbb{R}^n$ rozważmy problem sterowania optymalnego

$$(\mathcal{P}_{t_0, x_0}) \quad \left\{ \begin{array}{l} \min \Gamma((x, a)(\cdot)) := g(x(T)) + \int_{t_0}^T l(t, x(t), a(t)) dt, \\ \text{po } \dot{x}(t) = f(t, x(t), a(t)), \quad a(t) \in A \text{ a.e. } t \in [t_0, T], \\ \text{i } x(t_0) = x_0. \end{array} \right.$$

Problem optymalnego sterowania Bolzy

Dla $(t_0, x_0) \in [0, T] \times \mathbb{R}^n$ rozważmy problem sterowania optymalnego

$$(\mathcal{P}_{t_0, x_0}) \quad \begin{cases} \min & \Gamma((x, a)(\cdot)) := g(x(T)) + \int_{t_0}^T l(t, x(t), a(t)) dt, \\ \text{po} & \dot{x}(t) = f(t, x(t), a(t)), \quad a(t) \in A \text{ a.e. } t \in [t_0, T], \\ & \text{i } x(t_0) = x_0. \end{cases}$$

Niech A będzie zbiorem domkniętym w $\mathbb{R}^m$, g dolnie półciągłą funkcją,

Problem optymalnego sterowania Bolzy

Dla $(t_0, x_0) \in [0, T] \times \mathbb{R}^n$ rozważmy problem sterowania optymalnego

$$(\mathcal{P}_{t_0, x_0}) \quad \begin{cases} \min & \Gamma((x, a)(\cdot)) := g(x(T)) + \int_{t_0}^T l(t, x(t), a(t)) dt, \\ \text{po} & \dot{x}(t) = f(t, x(t), a(t)), \quad a(t) \in A \text{ a.e. } t \in [t_0, T], \\ & \text{i } x(t_0) = x_0. \end{cases}$$

Niech A będzie zbiorem domkniętym w $\mathbb{R}^m$, g dolnie półciągłą funkcją,

- (A1) $f(\cdot, x, a)$ oraz $l(\cdot, x, a)$ mierzalne dla dowolnych $x \in \mathbb{R}^n$, $a \in A$,
 $f(t, \cdot, \cdot)$ oraz $l(t, \cdot, \cdot)$ ciągłe dla każdego $t \in [0, T]$,
 $l(t, x, \cdot)$ ograniczona z dołu dla dowolnych $t \in [0, T]$, $x \in \mathbb{R}^n$;

Problem optymalnego sterowania Bolzy

Dla $(t_0, x_0) \in [0, T] \times \mathbb{R}^n$ rozważmy problem sterowania optymalnego

$$(\mathcal{P}_{t_0, x_0}) \quad \begin{cases} \min & \Gamma((x, a)(\cdot)) := g(x(T)) + \int_{t_0}^T l(t, x(t), a(t)) dt, \\ \text{po} & \dot{x}(t) = f(t, x(t), a(t)), \quad a(t) \in A \text{ a.e. } t \in [t_0, T], \\ & \text{i } x(t_0) = x_0. \end{cases}$$

Niech A będzie zbiorem domkniętym w $\mathbb{R}^m$, g dolnie półciągłą funkcją,

- (A1) $f(\cdot, x, a)$ oraz $l(\cdot, x, a)$ mierzalne dla dowolnych $x \in \mathbb{R}^n$, $a \in A$,
 $f(t, \cdot, \cdot)$ oraz $l(t, \cdot, \cdot)$ ciągłe dla każdego $t \in [0, T]$,
 $l(t, x, \cdot)$ ograniczona z dołu dla dowolnych $t \in [0, T]$, $x \in \mathbb{R}^n$;
- (A2) Dla każdego $R > 0$ istnieje mierzalna funkcja $k_R : [0, T] \rightarrow \mathbb{R}_+$ taka, że
 $|f(t, x, a) - f(t, y, a)| \leq k_R(t)|x - y|$ oraz $|l(t, x, a) - l(t, y, a)| \leq k_R(t)|x - y|$
dla prawie wszystkich $t \in [0, T]$ oraz dowolnych $x, y \in B_R$, $a \in A$;

Problem optymalnego sterowania Bolzy

Dla $(t_0, x_0) \in [0, T] \times \mathbb{R}^n$ rozważmy problem sterowania optymalnego

$$(\mathcal{P}_{t_0, x_0}) \quad \begin{cases} \min & \Gamma((x, a)(\cdot)) := g(x(T)) + \int_{t_0}^T l(t, x(t), a(t)) dt, \\ \text{po} & \dot{x}(t) = f(t, x(t), a(t)), \quad a(t) \in A \text{ a.e. } t \in [t_0, T], \\ & \text{i } x(t_0) = x_0. \end{cases}$$

Niech A będzie zbiorem domkniętym w $\mathbb{R}^m$, g dolnie półciągłą funkcją,

- (A1) $f(\cdot, x, a)$ oraz $l(\cdot, x, a)$ mierzalne dla dowolnych $x \in \mathbb{R}^n$, $a \in A$,
 $f(t, \cdot, \cdot)$ oraz $l(t, \cdot, \cdot)$ ciągłe dla każdego $t \in [0, T]$,
 $l(t, x, \cdot)$ ograniczona z dołu dla dowolnych $t \in [0, T]$, $x \in \mathbb{R}^n$;
- (A2) Dla każdego $R > 0$ istnieje mierzalna funkcja $k_R : [0, T] \rightarrow \mathbb{R}_+$ taka, że
 $|f(t, x, a) - f(t, y, a)| \leq k_R(t)|x - y|$ oraz $|l(t, x, a) - l(t, y, a)| \leq k_R(t)|x - y|$
 dla prawie wszystkich $t \in [0, T]$ oraz dowolnych $x, y \in \mathbb{B}_R$, $a \in A$;
- (A3) Istnieje mierzalna funkcja $c : [0, T] \rightarrow \mathbb{R}_+$ taka, że dla dowolnych
 $t \in [0, T]$, $x \in \mathbb{R}^n$, $a \in A$ zachodzi nierówność $|f(t, x, a)| \leq c(t)(1 + |x|)$.

Równanie Hamiltona-Jacobiego-Bellmana

Wiadomo, że można powiązać rodzinę problemów sterowania optymalnego $\{\mathcal{P}_{t_0, x_0} \mid (t_0, x_0) \in [0, T] \times \mathbb{R}^n\}$ z równaniem Hamiltona-Jacobiego-Bellmana

$$(HJB) \quad \begin{cases} -V_t + H(t, x, -V_x) = 0 & \text{in } (0, T) \times \mathbb{R}^n, \\ V(T, x) = g(x) & \text{in } \mathbb{R}^n, \end{cases}$$

gdzie

$$H(t, x, p) := \sup_{a \in A} \{ \langle p, f(t, x, a) \rangle - l(t, x, a) \}.$$

Równanie Hamiltona-Jacobiego-Bellmana

Wiadomo, że można powiązać rodzinę problemów sterowania optymalnego $\{\mathcal{P}_{t_0, x_0} \mid (t_0, x_0) \in [0, T] \times \mathbb{R}^n\}$ z równaniem Hamiltona-Jacobiego-Bellmana

$$(HJB) \quad \begin{cases} -V_t + H(t, x, -V_x) = 0 & \text{in } (0, T) \times \mathbb{R}^n, \\ V(T, x) = g(x) & \text{in } \mathbb{R}^n, \end{cases}$$

gdzie

$$H(t, x, p) := \sup_{a \in A} \{ \langle p, f(t, x, a) \rangle - l(t, x, a) \}.$$

Związek między problemem Bolzy $\mathcal{P}_{t_0, x_0}$ a równaniem HJB polega na tym, że jeżeli $V(t_0, x_0)$ jest funkcją wartości $\mathcal{P}_{t_0, x_0}$, innymi słowy,

$$V(t_0, x_0) := \inf_{a(\cdot)} g(x_a(T)) + \int_{t_0}^T l(t, x_a(t), a(t)) dt,$$

to V jest jednoznacznym lepkościowym rozwiązaniem równania HJB.

Standardowe Warunki

Warunki na $H : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$:

- (H1) $H(\cdot, x, p)$ jest mierzalne dla dowolnych $x \in \mathbb{R}^n, p \in \mathbb{R}^n$;
- (H2) $H(t, \cdot, \cdot)$ jest ciągle dla każdego $t \in [0, T]$;
- (H3) $H(t, x, \cdot)$ jest wypukłe dla dowolnych $t \in [0, T], x \in \mathbb{R}^n$;
- (H4) $|H(t, x, p) - H(t, x, q)| \leq c(t)(1 + |x|)|p - q|$ dla dowolnych $t \in [0, T], x \in \mathbb{R}^n, p, q \in \mathbb{R}^n$ oraz mierzalnej funkcji $c : [0, T] \rightarrow \mathbb{R}_+$.

Warunek typu Lipschitza:

- Dla każdego $R > 0$ istnieje mierzalna funkcja $k_R : [0, T] \rightarrow \mathbb{R}_+$
- (HLC) i zbiór miary zero $\mathcal{N}_R$ takie, że $|H(t, x, p) - H(t, y, p)| \leq k_R(t) \cdot (1 + |p|)|x - y|$ dla wszystkich $t \in [0, T] \setminus \mathcal{N}_R, x, y \in \mathbb{B}_R, p \in \mathbb{R}^n$.

Reprezentacja równania HJB

Problem

Niech dane będzie równanie HJB z hamiltonianem H spełniającym tylko (H1)-(H4) oraz (HLC). Wtedy można zastanowić się, czy równanie HJB jest reprezentowane przez pewną rodzinę problemów sterowania optymalnego $\{\mathcal{P}_{t_0, x_0} \mid (t_0, x_0) \in [0, T] \times \mathbb{R}^n\}$. Innymi słowy, pytamy czy istnieje trójka (A, f, l) , która spełnia (A1)-(A3) oraz następującą równość

$$(1) \quad H(t, x, p) = \sup_{a \in A} \{ \langle p, f(t, x, a) \rangle - l(t, x, a) \}.$$

Taką trójkę będziemy nazywać *wiarygodną reprezentacją* hamiltonianu H w teorii sterowania optymalnego.

Reprezentacja równania HJB

Problem

Niech dane będzie równanie HJB z hamiltonianem H spełniającym tylko (H1)-(H4) oraz (HLC). Wtedy można zastanowić się, czy równanie HJB jest reprezentowane przez pewną rodzinę problemów sterowania optymalnego $\{\mathcal{P}_{t_0, x_0} \mid (t_0, x_0) \in [0, T] \times \mathbb{R}^n\}$. Innymi słowy, pytamy czy istnieje trójka (A, f, l) , która spełnia (A1)-(A3) oraz następującą równość

$$(1) \quad H(t, x, p) = \sup_{a \in A} \{ \langle p, f(t, x, a) \rangle - l(t, x, a) \}.$$

Taką trójkę będziemy nazywać *wiarygodną reprezentacją* hamiltonianu H w teorii sterowania optymalnego.

Uwaga. Jeżeli istnieje trójka (A, f, l) spełniająca równość (1), to istnieje nieskończenie wiele takich trójek. W dodatku do tego f oraz l mogą być całkowicie nieregularne. Trójkę (A, f, l) niekoniecznie regularną, która spełnia równość (1) nazywa się *reprezentacją* hamiltonianu H .

Wiarygodne reprezentacje w literaturze

- Wiarygodne reprezentacje hamiltonianów w teorii sterowania optymalnego pierwszy badał Rampazzo w następującej pracy

F. Rampazzo, *Faithful representations for convex Hamilton-Jacobi equations*, SIAM J. Control Optim., 44(3) (2005), 867-884.

Rampazzo w powyższej pracy koncentrował się na badaniu ciągłych wiarygodnych reprezentacji.

Wiarygodne reprezentacje w literaturze

- 1 Wiarygodne reprezentacje hamiltonianów w teorii sterowania optymalnego pierwszy badań Rampazzo w następującej pracy

 F. Rampazzo, *Faithful representations for convex Hamilton-Jacobi equations*, SIAM J. Control Optim., 44(3) (2005), 867-884.

Rampazzo w powyższej pracy koncentrował się na badaniu ciągłych wiarygodnych reprezentacji.

- 2 Następnie, Frankowska-Sedrakyan badali wiarygodne reprezentacje mierzalne ze względu na t oraz ich stabilność w następującej pracy

 H. Frankowska, H. Sedrakyan, *Stable representation of convex Hamiltonians*, Nonlinear Anal., 100 (2014), 30-42.

Wiarygodne reprezentacje w literaturze

- 1 Wiarygodne reprezentacje hamiltonianów w teorii sterowania optymalnego pierwszy badał Rampazzo w następującej pracy
  - F. Rampazzo, *Faithful representations for convex Hamilton-Jacobi equations*, SIAM J. Control Optim., 44(3) (2005), 867-884.Rampazzo w powyższej pracy koncentrował się na badaniu ciągłych wiarygodnych reprezentacji.
- 2 Następnie, Frankowska-Sedrakyan badali wiarygodne reprezentacje mierzalne ze względu na t oraz ich stabilność w następującej pracy
  - H. Frankowska, H. Sedrakyan, *Stable representation of convex Hamiltonians*, Nonlinear Anal., 100 (2014), 30-42.

Uwaga. Generalnie wiarygodne reprezentacje wykorzystuje się do badania regularności rozwiązań równań HJB. Dlatego należy konstruować funkcje f, l tak regularne jak jest to możliwe.

Konstrukcja reprezentacji RFS

Rozważmy transformatę Legendre'a-Fenchela hamiltonianu H ze względu na ostatnią zmienną, transformatę H nazywamy lagrangianem,

$$L(t, x, v) := H^*(t, x, v) := \sup_{p \in \mathbb{R}^n} \{\langle v, p \rangle - H(t, x, p)\}.$$

L przyjmuje wartości w zbiorze $\mathbb{R} \cup \{+\infty\}$. Zbiór $\text{dom } \varphi := \{x \mid \varphi(x) \neq \pm\infty\}$ nazywamy *dziedziną efektywną* φ . Zdefiniujmy multifunkcję jak następuje

$$F_L(t, x) := \text{dom } L(t, x, \cdot).$$

Konstrukcja reprezentacji RFS

Rozważmy transformatę Legendre'a-Fenchela hamiltonianu H ze względu na ostatnią zmienną, transformatę H nazywamy lagrangianem,

$$L(t, x, v) := H^*(t, x, v) := \sup_{p \in \mathbb{R}^n} \{ \langle v, p \rangle - H(t, x, p) \}.$$

L przyjmuje wartości w zbiorze $\mathbb{R} \cup \{+\infty\}$. Zbiór $\text{dom} \varphi := \{x \mid \varphi(x) \neq \pm\infty\}$ nazywamy *dziedziną efektywną* φ . Zdefiniujemy multifunkcję jak następuje

$$F_L(t, x) := \text{dom} L(t, x, \cdot).$$

Niech H spełnia (H1)-(H4) oraz (HLC). Ponadto założymy, że L spełnia **techniczny warunek (TC)**, gdzie $L := H^*$. Wówczas

- $F_L(t, x)$ jest niepusty, zwarty i wypukły dla każdych $t \in [0, T]$, $x \in \mathbb{R}^n$;
- $F_L(\cdot, x)$ jest multifunkcją mierzalną dla każdego $x \in \mathbb{R}^n$;
- $F_L(t, \cdot)$ jest multifunkcją $\mathcal{H}$ -ciągłą dla każdego $t \in [0, T]$;
- $\|F_L(t, x)\| \leq c(t)(1 + |x|)$ dla dowolnych $t \in [0, T]$, $x \in \mathbb{R}^n$;
- $\mathcal{H}(F_L(t, x), F_L(t, y)) \leq k_R(t)|x - y|$ dla każdych $t \in [0, T] \setminus \mathcal{N}_R$, $x, y \in \mathbb{B}_R$.

Konstrukcja reprezentacji RFS

- Jeżeli multifunkcja F_L spełnia powyższe warunki, to z twierdzenia o parametryzacji multifunkcji istnieje funkcja $f : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times \mathcal{B}_1 \rightarrow \mathbb{R}^n$ mierzalna ze względu na t i taka, że
- $f(t, x, \mathcal{B}_1) = F_L(t, x)$ dla dowolnych $t \in [0, T], x \in \mathbb{R}^n$;
  - $f(t, \cdot, \cdot)$ jest $k_R(t)$ -lipschitzka na zbiorze $\mathcal{B}_R \times \mathcal{B}_1$.

Konstrukcja reprezentacji RFS

- ▶ Jeżeli multifunkcja F_L spełnia powyższe warunki, to z twierdzenia o parametryzacji multifunkcji istnieje funkcja $f : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times \mathcal{B}_1 \rightarrow \mathbb{R}^n$ mierzalna ze względu na t i taka, że
  - $f(t, x, \mathcal{B}_1) = F_L(t, x)$ dla dowolnych $t \in [0, T], x \in \mathbb{R}^n$;
  - $f(t, \cdot, \cdot)$ jest $k_R(t)$ -lipschitzka na zbiorze $\mathcal{B}_R \times \mathcal{B}_1$.
- ▶ Zdefiniujmy $l(t, x, a) := L(t, x, f(t, x, a))$. Generalnie funkcja l nie jest wystarczająco regularna, chyba że L spełnia techniczny warunek (TC).

Konstrukcja reprezentacji RFS

- ▶ Jeżeli multifunkcja F_L spełnia powyższe warunki, to z twierdzenia o parametryzacji multifunkcji istnieje funkcja $f : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times \mathcal{B}_1 \rightarrow \mathbb{R}^n$ mierzalna ze względu na t i taka, że
  - $f(t, x, \mathcal{B}_1) = F_L(t, x)$ dla dowolnych $t \in [0, T], x \in \mathbb{R}^n$;
  - $f(t, \cdot, \cdot)$ jest $k_R(t)$ -lipschitzka na zbiorze $\mathcal{B}_R \times \mathcal{B}_1$.
- ▶ Zdefiniujmy $l(t, x, a) := L(t, x, f(t, x, a))$. Generalnie funkcja l nie jest wystarczająco regularna, chyba że L spełnia techniczny warunek (TC).
- ▶ Zatem trójka $(\mathcal{B}_1, f, l)$ jest wiarygodną reprezentacją H , jeżeli H spełnia (H1)-(H4) i (HLC) oraz $L := H^*$ spełnia techniczny warunek (TC).

Główny rezultat Rampazzo-Frankowskiej-Sedrakyana

Twierdzenie (Rampazzo-Frankowskiej-Sedrakyana)

Założmy, że (H1)-(H4), (HLC) oraz (TC) zachodzą. Wówczas istnieją funkcje $f : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times A \rightarrow \mathbb{R}^n$ oraz $l : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times A \rightarrow \mathbb{R}$, t -mierzalne, ze zbiorem sterującym $A := \mathbb{B}_1 \subset \mathbb{R}^n$, takie, że dla dowolnych $t \in [0, T]$, $x, p \in \mathbb{R}^n$

$$H(t, x, p) = \sup_{a \in A} \{ \langle p, f(t, x, a) \rangle - l(t, x, a) \}$$

oraz $f(t, x, A) = \text{dom} H^*(t, x, \cdot)$. Ponadto zachodzą warunki:

1 Dla każdego $R > 0$ oraz dowolnych $t \in [0, T] \setminus \mathcal{N}_R$, $x, y \in \mathbb{B}_R$, $a, b \in A$

$$\begin{cases} |f(t, x, a) - f(t, y, b)| \leq 10nk_R(t)|x - y| + 5n(1 + R)c(t)|a - b| \\ |l(t, x, a) - l(t, y, a)| \leq (1 + 11nK_R)k_R(t)|x - y| \\ |l(t, x, a) - l(t, x, b)| \leq 5nK_R(1 + R)c(t)|a - b|. \end{cases}$$

2 $|f(t, x, a)| \leq c(t)(1 + |x|)$ dla dowolnych $t \in [0, T]$, $x \in \mathbb{R}^n$, $a \in A$.

3 Jeżeli H oraz $c(\cdot)$ są ciągłe, to również f, l takie są.

W szczególności trójka (A, f, l) jest wiarygodną reprezentacją H .

Problem związany z konstrukcją RFS

Techniczny warunek:

Dla każdego $R > 0$ istnieje $K_R > 0$ takie, że

$$(TC) \quad L(t, x, v) = \max\{\langle v, p \rangle - H(t, x, p) \mid p \in \mathcal{B}(0, K_R)\}$$

dla każdych $(t, x) \in [0, T] \times \mathcal{B}_R$, $v \in \text{dom}L(t, x, \cdot)$, gdzie $L = H^*$.

Problem związany z konstrukcją RFS

Techniczny warunek:

Dla każdego $R > 0$ istnieje $K_R > 0$ takie, że

$$(TC) \quad L(t, x, v) = \max\{\langle v, p \rangle - H(t, x, p) \mid p \in \mathcal{B}(0, K_R)\}$$

dla każdych $(t, x) \in [0, T] \times \mathcal{B}_R$, $v \in \text{dom}L(t, x, \cdot)$, gdzie $L = H^*$.

Jeżeli (H1)-(H4) oraz (HLC) zachodzą, to (TC) implikuje, że:

- ▶ $L(t, \cdot, \cdot)$ jest funkcją lipschitzowską na zbiorze $(\mathcal{B}_R \times \mathbb{R}^n) \cap \text{dom}L(t, \cdot, \cdot)$.
Rampazzo postawił problem, jak osłabić warunek (TC).
- ▶ $L(t, \cdot, \cdot)$ jest funkcją ograniczoną na zbiorze $(\mathcal{B}_R \times \mathbb{R}^n) \cap \text{dom}L(t, \cdot, \cdot)$.
Frankowska-Sedrakyan pytają, co można powiedzieć o istnieniu wiarygodnej reprezentacji w przypadku nieograniczonego Lagrangianu na dziedzinie efektywnej.

Problem związany z konstrukcją RFS

Regularny hamiltonian z nieciągłym lagrangianem

Przykład. Zdefiniujmy hamiltonian $H : \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ wzorem

$$H(x, p) := \max\{|p||x| - 1, 0\}.$$

Hamiltonian ten spełnia (H1)-(H4) oraz (HLC). Lagrangian $L := H^*$ jest dany wzorem

$$L(x, v) = \begin{cases} +\infty & \text{if } |v| > |x|, x \neq 0, \\ |v/x| & \text{if } |v| \leq |x|, x \neq 0, \\ 0 & \text{if } v = 0, x = 0, \\ +\infty & \text{if } v \neq 0, x = 0. \end{cases}$$

Oczywiście $\text{dom} L(x, \cdot) = [-|x|, |x|]$ dla każdego $x \in \mathbb{R}$ oraz $|L(x, v)| \leq 1$ dla każdego $(x, v) \in \text{dom} L(\cdot, \cdot)$. Ponadto $L(\cdot, \cdot)$ nie spełnia (TC), gdyż nie jest ciągłe na zbiorze $\text{dom} L$. Istotnie,

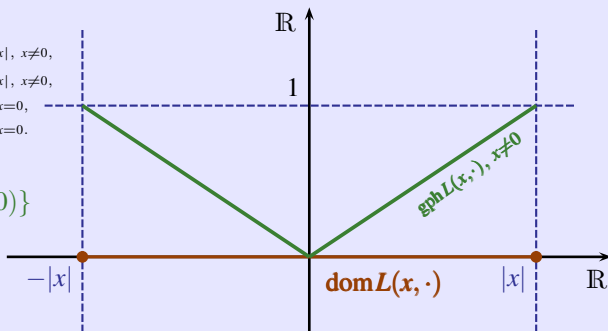
$$\lim_{i \rightarrow \infty} L(1/i, 1/i) = 1 \neq 0 = L(0, 0).$$

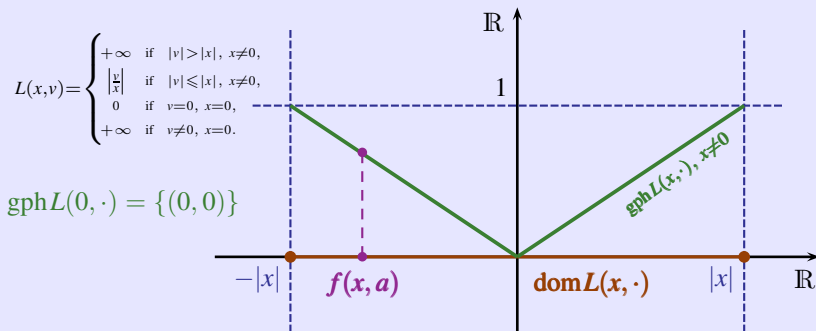
Problem związany z konstrukcją RFS

$$L(x,v) = \begin{cases} +\infty & \text{if } |v| > |x|, x \neq 0, \\ \frac{|v|}{|x|} & \text{if } |v| \leq |x|, x \neq 0, \\ 0 & \text{if } v=0, x=0, \\ +\infty & \text{if } v \neq 0, x=0. \end{cases}$$

$$\text{gph}L(0, \cdot) = \{(0, 0)\}$$

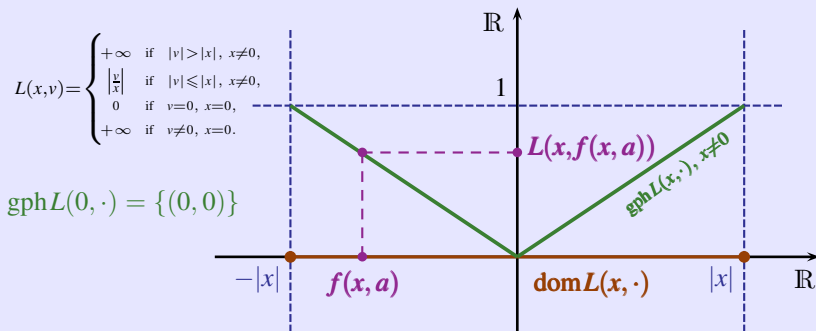

Problem związany z konstrukcją RFS

$$f(x, a) = a|x| \text{ oraz } A = [-1, 1],$$

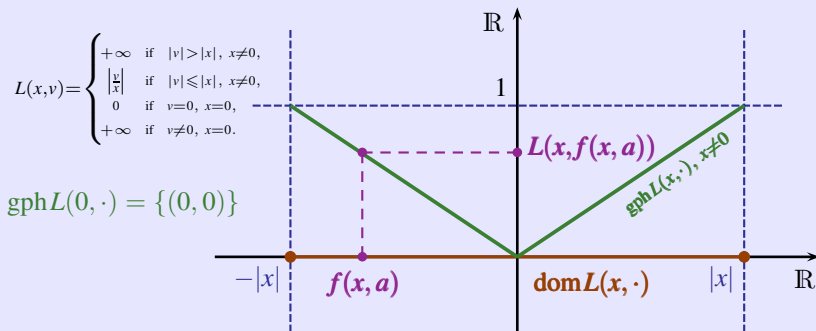
Problem związany z konstrukcją RFS

$$f(x, a) = a|x| \text{ oraz } A = [-1, 1],$$

$$l(x, a) = L(x, f(x, a)) = \begin{cases} |a| & \text{if } x \neq 0 \\ 0 & \text{if } x = 0. \end{cases}$$

Problem związany z konstrukcją RFS

$f(x, a) = a|x|$ oraz $A = [-1, 1]$,

$$l(x, a) = L(x, f(x, a)) = \begin{cases} |a| & \text{if } x \neq 0 \\ 0 & \text{if } x = 0, \end{cases}$$

$l(\cdot, \cdot)$ nie jest funkcją ciągłą.

Problem związany z konstrukcją RFS

Regularny hamiltonian z nieograniczonym lagrangianem

Przykład. Zdefiniujmy hamiltonian $H : \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ wzorem

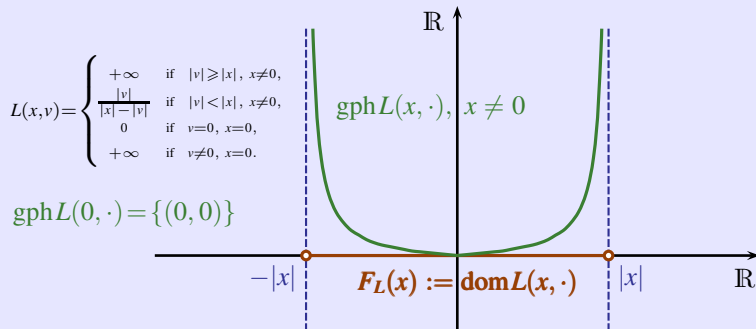
$$H(x, p) := \begin{cases} (\sqrt{|xp|} - 1)^2 & \text{if } |xp| > 1, \\ 0 & \text{if } |xp| \leq 1. \end{cases}$$

Hamiltonian ten spełnia (H1)-(H4) oraz (HLC). Lagrangian $L := H^*$ jest dany wzorem

$$L(x, v) = \begin{cases} +\infty & \text{if } |v| \geq |x|, x \neq 0, \\ \frac{|v|}{|x| - |v|} & \text{if } |v| < |x|, x \neq 0, \\ 0 & \text{if } v = 0, x = 0, \\ +\infty & \text{if } v \neq 0, x = 0. \end{cases}$$

Funkcja $L(x, \cdot)$ nie jest ograniczona na zbiorze $\text{dom} L(x, \cdot) = (-|x|, |x|)$ dla każdego $x \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$. Zatem $L(\cdot, \cdot)$ nie spełnia (TC).

Problem związany z konstrukcją RFS

Czy w tym przypadku istnieje wiarygodna reprezentacja?

Warunek Konieczny

Ograniczoność lagrangianu na dziedzinie efektywnej :

- (NC) Istnieje $\lambda : [0, T] \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ t -mierzalne dla każdego $x \in \mathbb{R}^n$ oraz x -ciągłe dla każdego $t \in [0, T]$ takie, że $L(t, x, v) \leq \lambda(t, x)$ dla każdego $t \in [0, T]$, $x \in \mathbb{R}^n$, $v \in \text{dom} L(t, x, \cdot)$, ponadto dla każdego $R > 0$ istnieją funkcja k_R i zbiór miary zero $\mathcal{N}_R$ takie, że $|\lambda(t, x) - \lambda(t, y)| \leq k_R(t)|x - y|$ dla każdego $t \in [0, T] \setminus \mathcal{N}_R$, $x, y \in \mathbb{B}_R$.

Warunek Konieczny

Ograniczoność lagrangianu na dziedzinie efektywnej :

- Istnieje $\lambda : [0, T] \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ t -mieralne dla każdego $x \in \mathbb{R}^n$ oraz x -ciągłe dla każdego $t \in [0, T]$ take, że $L(t, x, v) \leq \lambda(t, x)$
- (NC) dla każdych $t \in [0, T]$, $x \in \mathbb{R}^n$, $v \in \text{dom} L(t, x, \cdot)$, ponadto dla każdego $R > 0$ istnieją funkcja k_R i zbiór miary zero $\mathcal{N}_R$ takie, że $|\lambda(t, x) - \lambda(t, y)| \leq k_R(t)|x - y|$ dla każdych $t \in [0, T] \setminus \mathcal{N}_R$, $x, y \in \mathbb{B}_R$.

Twierdzenie (Misztela)

Niech A będzie niepusty i zwarty. Załóżmy, że $f : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times A \rightarrow \mathbb{R}^n$ i $l : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times A \rightarrow \mathbb{R}$ spełniają (A1)-(A3). Jeżeli H jest dane wzorem

$$H(t, x, p) := \sup_{a \in A} \{ \langle p, f(t, x, a) \rangle - l(t, x, a) \},$$

to $L := H^*$ spełnia (NC) z tą samą funkcją k_R oraz zbiorem $\mathcal{N}_R$ występującymi w założeniach (A1)-(A3). Ponadto λ jest ciągłe, jeżeli f i l są ciągłe.

Nowa konstrukcja reprezentacji

Niech multifunkcja $E_L : [0, T] \times \mathbb{R}^n \multimap \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}$ będzie dana wzorem

$$E_L(t, x) := \{ (v, \eta) \in \mathbb{R}^n \times \mathbb{R} \mid L(t, x, v) \leq \eta \}.$$

Zauważmy, że $E_L(t, x) = \text{epi}L(t, x, \cdot)$. Wcześniej RFS rozważali multifunkcję daną wzorem $F_L(t, x) := \text{dom}L(t, x, \cdot)$.

Nowa konstrukcja reprezentacji

Niech multifunkcja $E_L : [0, T] \times \mathbb{R}^n \multimap \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}$ będzie dana wzorem

$$E_L(t, x) := \{ (v, \eta) \in \mathbb{R}^n \times \mathbb{R} \mid L(t, x, v) \leq \eta \}.$$

Zauważmy, że $E_L(t, x) = \text{epi}L(t, x, \cdot)$. Wcześniej RFS rozważali multifunkcję daną wzorem $F_L(t, x) := \text{dom}L(t, x, \cdot)$.

Założmy, że H spełnia (H1)-(H4) oraz (HLC). Jeżeli $L := H^*$, to

- $E_L(t, x)$ jest niepusty, domknięty i wypukły dla każdych $t \in [0, T], x \in \mathbb{R}^n$;
- $E_L(t, \cdot)$ jest multifunkcją dolnie półciągłą dla każdego $t \in [0, T]$;
- $E_L(t, \cdot)$ jest multifunkcją o domkniętym wykresie dla każdego $t \in [0, T]$;
- $E_L(\cdot, x)$ jest multifunkcją mierzalną dla każdego $x \in \mathbb{R}^n$;
- $\mathcal{H}(E_L(t, x), E_L(t, y)) \leq 2k_R(t)|x-y|$ dla każdych $t \in [0, T] \setminus \mathcal{N}_R, x, y \in \mathbb{B}_R$;
- $\|\text{dom}L(t, x, \cdot)\| \leq c(t)(1 + |x|)$ dla dowolnych $t \in [0, T], x \in \mathbb{R}^n$.

Nowa konstrukcja reprezentacji

Twierdzenie (Misztela)

Założmy, że E_L spełnia powyższe warunki. Niech $M(t, x)$ będzie t -mierzalna dla każdego $x \in \mathbb{R}^n$ oraz x -ciągła dla każdego $t \in [0, T]$. Wówczas istnieje funkcja $e: [0, T] \times \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}^{n+1} \rightarrow \mathbb{R}^{n+1}$, t -mierzalna, taka, że

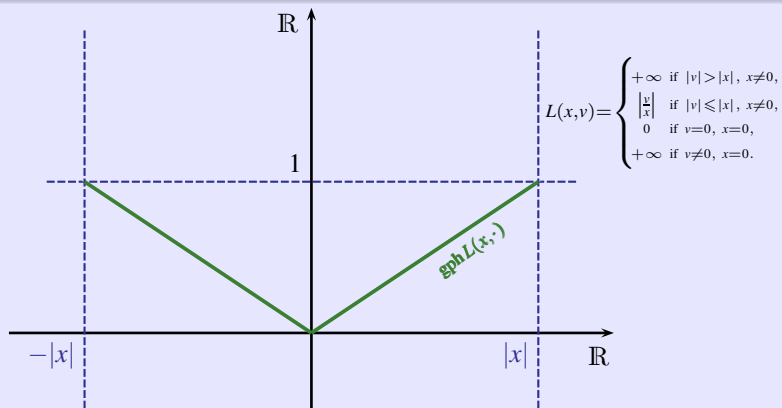
$$[E_L(t, x) \cap \mathcal{B}_{M(t, x)}] \subset e(t, x, \mathcal{B}_1) \subset e(t, x, \mathbb{R}^{n+1}) = E_L(t, x),$$

dla każdych $t \in [0, T]$, $x \in \mathbb{R}^n$. Ponadto e spełnia następującą nierówność

$$|e(t, x, a) - e(t, y, b)| \leq 5(n+1)[\mathcal{H}(E_L(t, x), E_L(t, y)) + |M(t, x)a - M(t, y)b|],$$

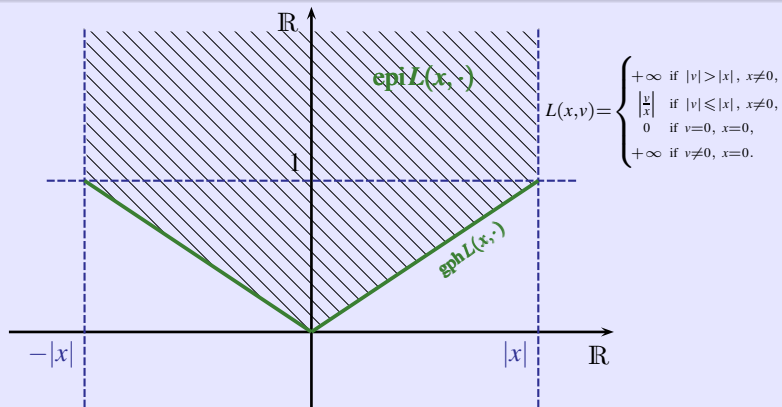
dla każdych $t \in [0, T]$, $a, b \in \mathcal{B}_1$, $x, y \in \mathcal{B}_R$, $R > 0$. Dodatkowo e jest ciągła, jeżeli M jest ciągła oraz E_L ma domknięty wykres i jest dolnie półciągła.

Nowa reprezentacja ze zwartym zbiorem sterującym

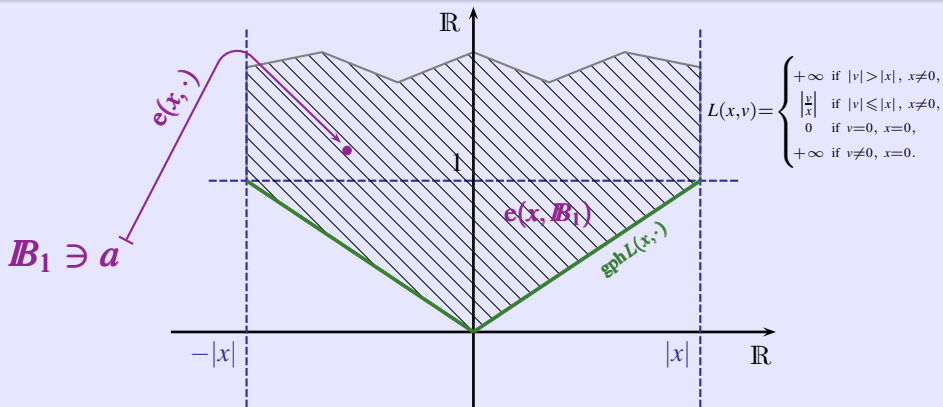
$L(\cdot, \cdot)$ spełnia (NC) z $\lambda(\cdot) \equiv 1$.

Nowa reprezentacja ze zwartym zbiorem sterującym

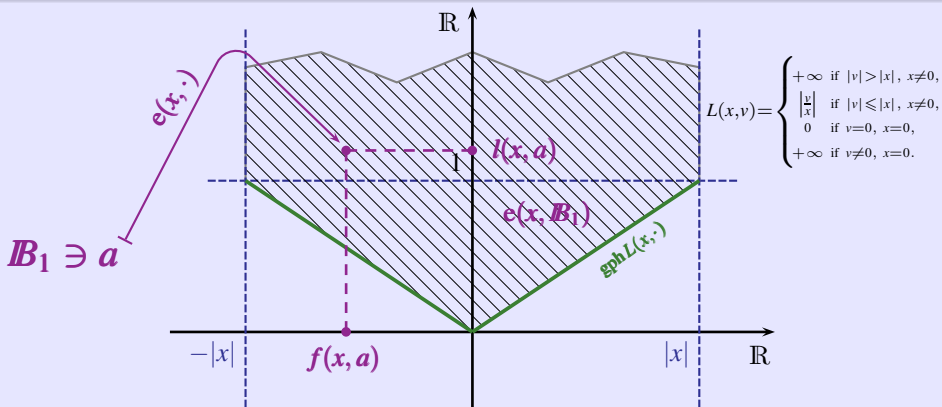
$$\text{gph}L(x, \cdot) \subset \text{epi}L(x, \cdot) = E_L(x)$$

Nowa reprezentacja ze zwartym zbiorem sterującym

$$[E_L(x) \cap \mathbb{B}_{M(x)}] \subset e(x, \mathbb{B}_1) \subset E_L(x)$$

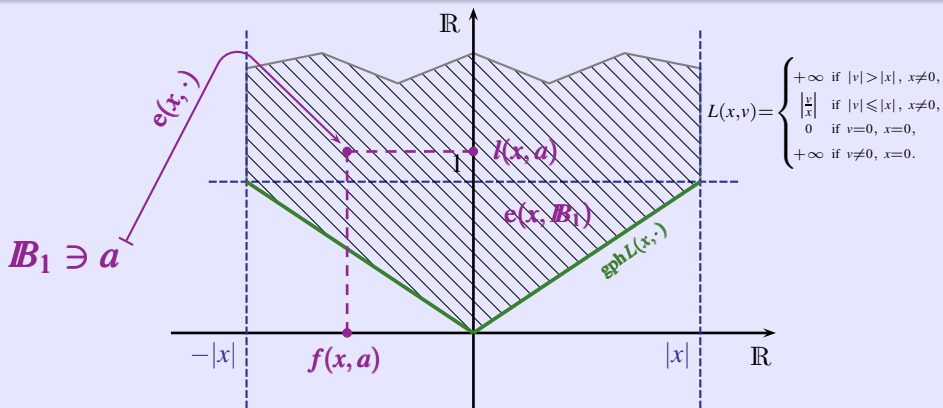
Nowa reprezentacja ze zwartym zbiorem sterującym

$$e(x, a) = (f(x, a), l(x, a))$$

$$[E_L(x) \cap B_{M(x)}] \subset e(x, B_1) \subset E_L(x)$$

Nowa reprezentacja ze zwartym zbiorem sterującym

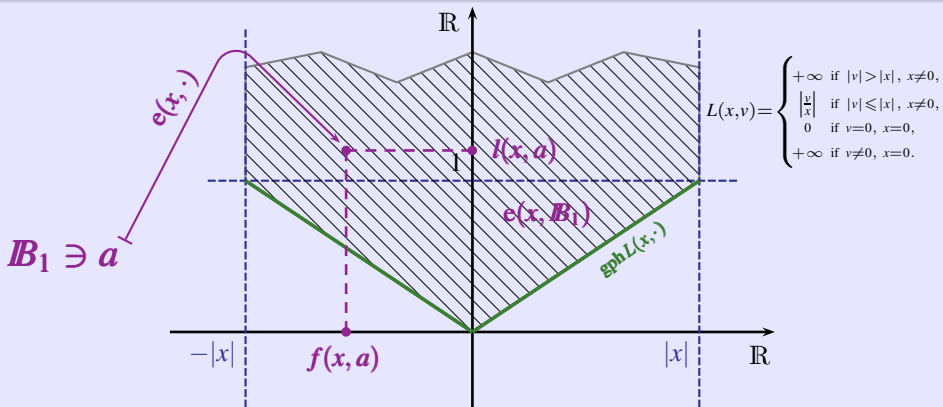
$$e(x, a) = (f(x, a), l(x, a))$$

$$[E_L(x) \cap B_{M(x)}] \subset e(x, B_1) \subset E_L(x)$$

Czy tak skonstruowana trójka (B_1, f, l) jest reprezentacją H ?

Nowa reprezentacja ze zwartym zbiorem sterującym

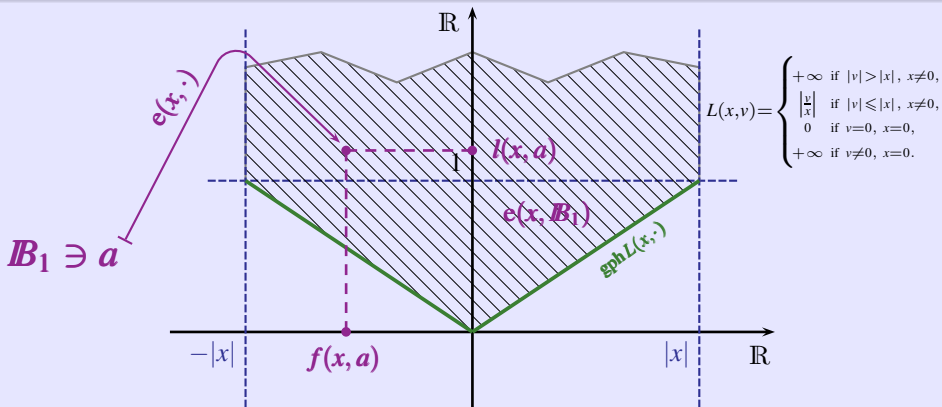

$$e(x, a) = (f(x, a), l(x, a))$$

$$[E_L(x) \cap B_{M(x)}] \subset e(x, B_1) \subset E_L(x)$$

$$(NC) \Rightarrow \text{gph} L(x, \cdot) \subset [E_L(x) \cap B_{M(x)}]$$

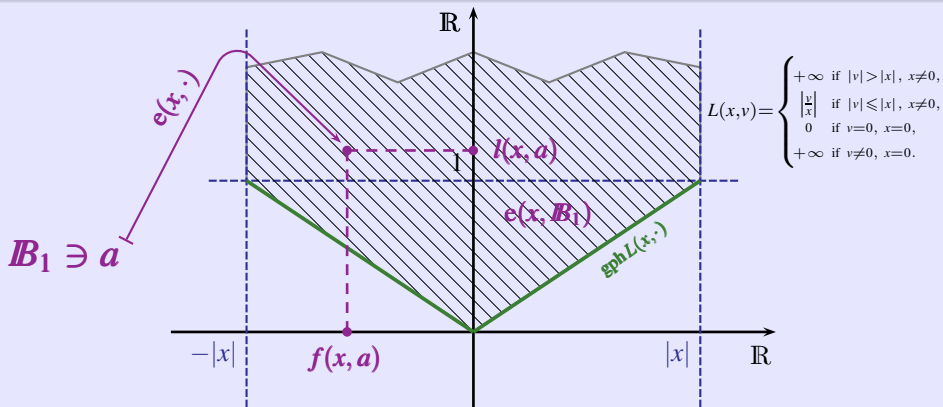
Nowa reprezentacja ze zwartym zbiorem sterującym

$$e(x, a) = (f(x, a), l(x, a))$$

$$\text{gph } L(x, \cdot) \subset e(x, \mathcal{B}_1) \subset E_L(x)$$

Nowa reprezentacja ze zwartym zbiorem sterującym

Twierdzenie (Misztela)

Załóżmy, że $H(t, x, \cdot)$ jest wypukłe. Niech $\text{gph} L(t, x, \cdot) \subset e(t, x, A) \subset E_L(t, x)$ oraz $L := H^*$. Jeżeli $e(t, x, a) = (f(t, x, a), l(t, x, a))$ dla każdego $a \in A$, to trójka (A, f, l) jest reprezentacją H . Ponadto $f(t, x, A) = \text{dom} L(t, x, \cdot)$.

Nowa reprezentacja ze zwartym zbiorem sterującym

Twierdzenie (Misztela)

Założmy, że (H1)-(H4), (HLC) i (NC) zachodzą. Wówczas istnieją funkcje $f : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times A \rightarrow \mathbb{R}^n$ oraz $l : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times A \rightarrow \mathbb{R}$, t -mierzalne, ze zbiorem sterującym $A := \mathbb{B}_1 \subset \mathbb{R}^{n+1}$, takie, że dla dowolnych $t \in [0, T]$, $x, p \in \mathbb{R}^n$

$$H(t, x, p) = \sup_{a \in A} \{ \langle p, f(t, x, a) \rangle - l(t, x, a) \}$$

oraz $f(t, x, A) = \text{dom} H^*(t, x, \cdot)$. Ponadto zachodzą warunki:

- 1 Dla każdego $R > 0$ oraz dowolnych $t \in [0, T] \setminus \mathcal{N}_R$, $x, y \in \mathbb{B}_R$, $a, b \in A$
 $|f(t, x, a) - f(t, y, b)| \leq 10(n+1)(6k_R(t) + M(t) + 1)(|x-y| + |a-b|)$
 $|l(t, x, a) - l(t, y, b)| \leq 10(n+1)(6k_R(t) + M(t) + 1)(|x-y| + |a-b|)$
gdzie $M(t) := |\lambda(t, 0)| + |H(t, 0, 0)| + c(t)(2+R)$.
- 2 $|f(t, x, a)| \leq c(t)(1 + |x|)$ dla dowolnych $t \in [0, T]$, $x \in \mathbb{R}^n$, $a \in A$.
- 3 Jeżeli H , $\lambda(\cdot, \cdot)$, $c(\cdot)$ są ciągłe, to również f, l takie są.

W szczególności trójka (A, f, l) jest wiarygodną reprezentacją H .

Nowa reprezentacja ze zwartym zbiorem sterującym

Wróćmy do przykładu $H : \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ danego wzorem

$$H(x, p) := \max\{|p||x| - 1, 0\}.$$

Hamiltonian ten spełnia (H1)-(H4) oraz (HLC). Ponadto $L := H^*$ spełnia (NC) z funkcją $\lambda(\cdot) \equiv 1$.

- 1 RFS konstrukcja reprezentacji (A, f, l) tego hamiltonianu prowadzi do zbioru sterującego $A = [-1, 1]$ oraz funkcji:

$$f(x, a) = a|x|, \quad l(x, a) = L(x, f(x, a)) = \begin{cases} |a| & \text{if } x \neq 0 \\ 0 & \text{if } x = 0, \end{cases}$$

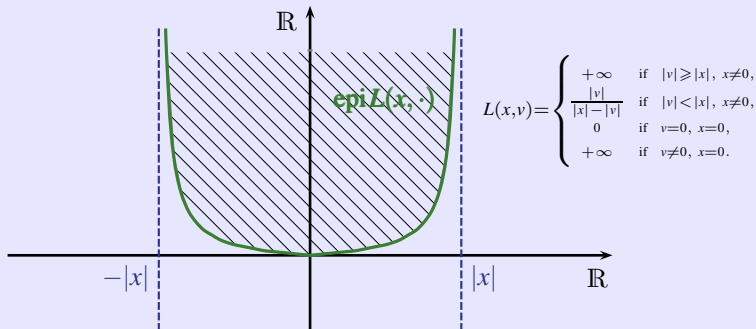
gdzie l jest nieciągłe.

- 2 Nasza konstrukcja reprezentacji (A, f, l) tego hamiltonianu prowadzi do zbioru sterującego $A = [-1, 1] \times [-1, 1]$ oraz functions:

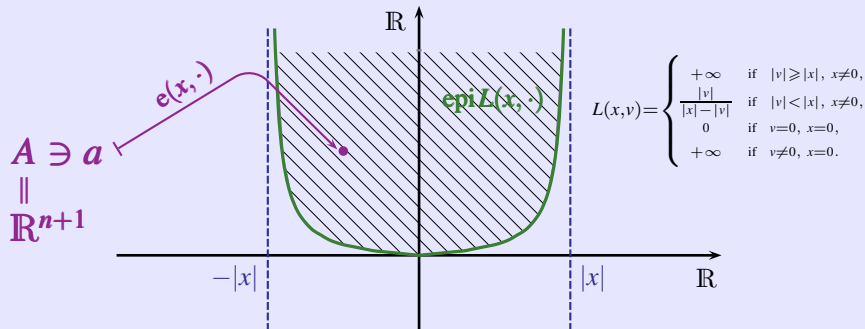
$$f(x, a_1, a_2) = a_1|x|, \quad l(x, a_1, a_2) = |a_1| + |a_2|(1 - |a_1|),$$

które spełniają warunek Lipachitza.

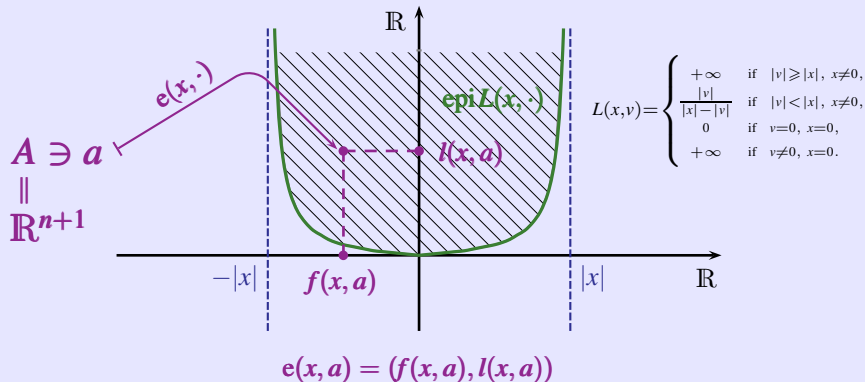
Nowa reprezentacja z niezwartym zbiorem sterującym

Nowa reprezentacja z niezwartym zbiorem sterującym

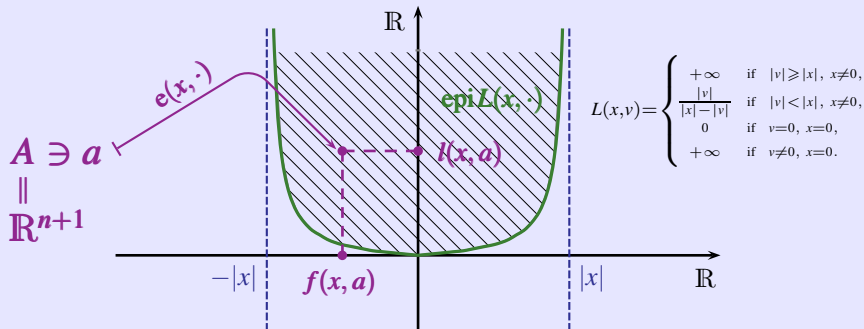

Nowa reprezentacja z niezwartym zbiorem sterującym

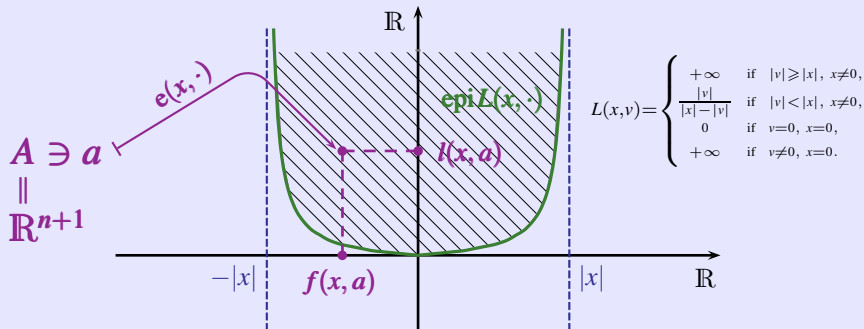
Nowa reprezentacja z niezwartym zbiorem sterującym

$$e(x, a) = (f(x, a), l(x, a))$$

$$\text{gph} L(x, \cdot) \subset e(x, \mathbb{R}^{n+1}) = E_L(x)$$

Nowa reprezentacja z niezwartym zbiorem sterującym

$$e(x, a) = (f(x, a), l(x, a))$$

$$\text{gph}L(x, \cdot) \subset e(x, \mathbb{R}^{n+1}) = E_L(x)$$

Trójka (A, f, l) jest reprezentacją H

Nowa reprezentacja z niezwartym zbiorem sterującym

Twierdzenie (Misztele)

Założmy, że (H1)-(H3) oraz (HLC) zachodzą. Wówczas istnieją funkcje $f : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times A \rightarrow \mathbb{R}^n$ oraz $l : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times A \rightarrow \mathbb{R}$, t -mierzalne, ze zbiorem sterującym $A := \mathbb{R}^{n+1}$, takie, że dla dowolnych $t \in [0, T]$, $x, p \in \mathbb{R}^n$

$$H(t, x, p) = \sup_{a \in A} \{ \langle p, f(t, x, a) \rangle - l(t, x, a) \}$$

oraz $f(t, x, A) = \text{dom} H^*(t, x, \cdot)$. Ponadto zachodzą warunki:

- 1 Dla każdego $R > 0$ oraz dowolnych $t \in [0, T] \setminus \mathcal{N}_R$, $x, y \in \mathbb{B}_R$, $a, b \in A$
 $|f(t, x, a) - f(t, y, b)| \leq 10(n+1)k_R(t)(|x-y| + |a-b|)$
 $|l(t, x, a) - l(t, y, b)| \leq 10(n+1)k_R(t)(|x-y| + |a-b|).$
- 2 $l(t, x, a) \geq -|H(t, x, 0)|$ dla dowolnych $t \in [0, T]$, $x \in \mathbb{R}^n$, $a \in A$.
- 3 Jeżeli (H4) zachodzi, to $|f(t, x, a)| \leq c(t)(1 + |x|)$ dla dowolnych $t \in [0, T]$, $x \in \mathbb{R}^n$, $a \in A$.
- 4 Jeżeli H jest ciągłe, to również f, l takie są.

W szczególności trójka (A, f, l) jest wiarygodną reprezentacją H .

Stabilność reprezentacji

Twierdzenie (Misztela)

Niech $H_i, H : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$, $i \in \mathbb{N}$ spełniają (H1)-(H4), (HLC). Załóżmy, że (NC) zachodzi. Rozważmy reprezentacje $(\mathbb{B}_1, f_i, l_i)$ oraz $(\mathbb{B}_1, f, l)$ hamiltonianów H_i oraz H definiowanych jak w dowodzie twierdzenia o reprezentacji. Jeżeli $H_i(t, \cdot, \cdot)$ oraz $\lambda_i(t, \cdot)$ zbiegają jednostajnie na zbiorach zwartych do $H(t, \cdot, \cdot)$ oraz $\lambda(t, \cdot)$, ponadto $c_i(t) \rightarrow c(t)$ dla każdego $t \in [0, T]$, to $f_i(t, \cdot, \cdot)$ zbiegają do $f(t, \cdot, \cdot)$ oraz $l_i(t, \cdot, \cdot)$ zbiegają do $l(t, \cdot, \cdot)$ na zbiorach zwartych z $\mathbb{R}^n \times \mathbb{B}_1$ dla każdego $t \in [0, T]$.

Stabilność reprezentacji

Twierdzenie (Misztela)

Niech $H_i, H : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$, $i \in \mathbb{N}$ spełniają (H1)-(H4), (HLC). Załóżmy, że (NC) zachodzi. Rozważmy reprezentacje $(\mathbb{B}_1, f_i, l_i)$ oraz $(\mathbb{B}_1, f, l)$ hamiltonianów H_i oraz H definiowanych jak w dowodzie twierdzenia o reprezentacji. Jeżeli $H_i(t, \cdot, \cdot)$ oraz $\lambda_i(t, \cdot)$ zbiegają jednostajnie na zbiorach zwartych do $H(t, \cdot, \cdot)$ oraz $\lambda(t, \cdot)$, ponadto $c_i(t) \rightarrow c(t)$ dla każdego $t \in [0, T]$, to $f_i(t, \cdot, \cdot)$ zbiegają do $f(t, \cdot, \cdot)$ oraz $l_i(t, \cdot, \cdot)$ zbiegają do $l(t, \cdot, \cdot)$ na zbiorach zwartych z $\mathbb{R}^n \times \mathbb{B}_1$ dla każdego $t \in [0, T]$.

Twierdzenie (Misztela)

Niech $H_i, H : [0, T] \times \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$, $i \in \mathbb{N}$ spełniają (H1)-(H4) oraz (HLC). Rozważmy reprezentacje $(\mathbb{R}^{n+1}, f_i, l_i)$ oraz $(\mathbb{R}^{n+1}, f, l)$ hamiltonianów H_i oraz H definiowanych jak w dowodzie twierdzenia o reprezentacji. Jeżeli $H_i(t, \cdot, \cdot)$ zbiegają jednostajnie na zbiorach zwartych do $H(t, \cdot, \cdot)$ dla każdego $t \in [0, T]$, to $f_i(t, \cdot, \cdot)$ zbiegają do $f(t, \cdot, \cdot)$ oraz $l_i(t, \cdot, \cdot)$ zbiegają do $l(t, \cdot, \cdot)$ na zbiorach zwartych z $\mathbb{R}^n \times \mathbb{R}^{n+1}$ dla każdego $t \in [0, T]$.

Dziękuję za uwagę!